

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Leto XXXIV.

Celovec, 17. septembra 1915.

Št. 59.

Car prevzame vrhovno poveljstvo. Srditi ruski napadi ob Serethu.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič, vrhovni poveljnik ruske vojske, je dobil od carja najljubnejše poročilo, da je prišel sedaj trenotek, ki sili carja, da se sam poda na bojišče in prevzame vrhovno poveljstvo nad rusko vojsko; Nikolajevič pa se imenuje za vrhovnega poveljnika armade na Kavkazu, ki se bojuje zoper Turke, in ob enem za kavkaškega podkralja.

S tem imenovanjem za vrhovnega poveljnika kavkaške armade je veliki knez degradiran. Saj na to, da bi v resnici car sam vodil vojno, ni misliti in je menda za resničnega vrhovnega poveljnika izbran general Ruski. Nikolajevič se kot vrhovni voditelj ni izkazal. Njemu pripisujejo ruske neuspehe v Galiciji in na Poljskem, predvsem obsojajo njegovo ofenzivo v Karpatih, kjer se je izkravela ruska sila. Nasprotnik njegovega načrta je bil ravno general Ruski.

Nikolajevič je bil vsekako dober vojak, četudi manj dober vojskovodja. Ker je delil z vojaštvom vse težave vojaškega stanu, je bil na eni strani pri moštvu in častnikih ravno tako priljubljen, kakor na drugi strani vsled svoje brezobzirnosti do vojskovodij in višjih poveljnikov naravnost zasovražen. Za reorganizacijo ruske armade pa ima velike zasluge. Da je bila ruska armada ob začetku svetovne vojne vse kaj drugega, kakor pa za časa rusko-japonske vojne, je menda predvsem njegova zasluga.

Odstavitev Nikolajeviča od vrhovnega poveljstva je za nas nekako zadoščenje, ker je bil ravno on glavni pristaš vojne na ruskem dvoru in se njegovemu velikemu vplivu car ni znal in mogel ustavljati. Morda je bila za njegovo odstavitve merodajna tudi cesarjeva ljubosumnost, ker če bi se bilo Nikolajeviču posrečilo, premagati Avstro-Ogrsko in Nemčijo, bi bila carjeva zvezda v Rusiji ravno toliko zatemnela, kolikor bi se bolj zasvetila Nikolajevičeva.

Carjeva oseba na bojišču bo na demoralizirano armado brez dvoma zelo dobro vplivala, toda na drugi strani se podaja car s tem v veliko nevarnost. Sedanji položaj na bojišču kaže, da bo ruska armada končno podlegla, in potem pade vsa odgovornost na carjevo glavo in njegov ugled bo zelo trpel.

Rusi so začeli v vzhodni Galiciji hudo napadati. Krčevito drže zadnje ostanke gališke dežele in polagajo za to misel velike žrtve. Morda je v teh napadih več namena v političnem kakor stratežičnem oziru. Tudi če bi se Rusom posrečili večji uspehi v vzhodni Galiciji, na to vendar ni misliti, da bi mogli prodreti našo fronto in na celi črti začeti s protiofenzivo.

Ruske človeške žrtve ob Serethu so zelo velike; proti obmostnim utrdbam pošiljajo vedno nove oddelke. Tudi v artiljeriji so se nekoliko okrepili, kakor se poroča iz vojnega časnikarskega stana.

Posebno veliko izgub so imeli Rusi v bitki zapadno od Tarnopola. Nemci so iz stratežičnih ozirov svoje hudim napadom izpostavljene čete pri Tarnopolu umaknili nazaj na vzhodni breg Strype, kjer so že dalje časa pripravljene postojanke. Na teh si Rusi lahko pobijejo glave. Ob enem so vrgli Rusi precejšnje sile zoper armado Pflanzler-Baltina, ki tvori južno krilo naše bojne črte ob Serethu. Ta armada ima izborne bojvničke, ki se bodo znali ruskih napadov ubraniti. Sicer na ruskem bojišču ni kaj posebnega.

General Ruski o položaju.

Berolin, 14. sept. „Tageblatt“ poroča iz Rotterdam: Poročevalec Tempsa v glavnem stanu generala Ruskega poroča o pogovoru z generalom Ruskim. General upa, da je nemogoče, da bi Nemci zavzeli Petrograd, ker se položaj za Ruse glede dovoza artiljerije, municije, pušk in svežih čet počasi, pa gotovo izboljšava, ne glede na to, da je dežela med sedanjo bojno črto in Petrogradom za pohod Nemcev zelo težavna. Rusija si more sedaj zopet oddahnuti in bo, če bo imela za seboj zimo, v vigredi začela z novo armado.

Italijansko bojišče.

S primorske bojne črte prihajajo še vedno ista poročila: Lahi hudo napadajo, a naši so obdržali vse svoje postojanke. Tako pravi zopet naše uradno poročilo z dne 13. t. m.: Na primorski bojni črti so se z enako besnostjo nadaljevali boji na ozemlju Bovec in Tolmin. Zopet so bili vsi napadi z velikimi izgubami za Italijane odbiti. Zopet so naše čete brez izjeme obdržale vse svoje postojanke.

Italijanska artiljerija je z vidnim uspehom obstreljevala svojo lastno infanterijo. V pogorju Vršiča, kjer je nasprotnik že v predvčerajšnjem boju izgubil 500 mož, se je včeraj popoldne zopet ponosrečil en napad. Tolminsko obmostno utrdbo so Italijani štirikrat brezuspešno napadli. Dalje proti jugu je razmeroma mir.

Na tirolski bojni črti so bili novi poizkusi sovražnika, približati se zopet našim postojankam v dolini Popena, ravnotako brezuspešni kakor vsi prejšnji. Pred obmejnim mostom leži več kakor 100 mrtvih Italijanov.

Po teh brezuspešnih italijanskih napadih zadnje dni je nastopil 13. t. m. v večjih bojih pri Bovecu in Tolminu odmor. Pri Plaveh je naša artiljerija pregnala sovražnika nazaj na več metrov široki bojni črti. Bežeči Italijani so imeli velike izgube.

Na tirolski bojni črti so Italijani s slabjšimi oddelki nadaljevali svoje napadalne poizkuse pri obmejnim mostu v dolini Popena in v ozemlju Tonale, pa so bili odbiti. V celoti pa na južozapadni bojni črti ni večjih bojev.

Boji ob Soči.

Dunaj, 13. sept. Iz vojnega poročevalnega stana se poroča: Proti Tolminu razvijajo Italijani živahno delovanje. Naša artiljerija vedno odgovarja s streljanjem, dela včasih napade, razkropi včasih zbirajoče se italijanske moči in zdi se, da sploh nadvladuje. Naša v obrambnem boju izšolana infanterija si v zakopih vedno bolj udobno bivanje napravlja. Celó na doberdopskih pečinah so s pomočjo saperjev zgrajeni podzemski domovi.

Boj letalcev pri Vidmu.

Dunaj, 14. sept. Iz vojnega poročevalnega stana se poroča: Pri Vidmu je bilo avstro-ogrsko letalo napadeno od treh italijanskih bojnih letal in razentega s 600 strelí iz brambnih topov obstreljevano, se je pa nepoškodovano povrnilo, eno od sovražnih letal pa je padlo na zemljo, očitno zadeto od strela našega letalca.

Grdo bojevanje Italijanov.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Za način italijanskega bojevanja značilen dogodek se poroča s tirolskega bojišča. Dne 28. avgusta dopoldne je bila naša patrolja enajsterih mož na Monte Pini zapadno od Bezecca na južnem Tirolskem napadena od italijanskega infanterijskega oddelka. Patrolja je kopala okope in je odložila orožje. Osmim se je posrečilo, prebiti se s pestmi. Dva moža sta bila menda ujeta. Poveljnik podlovec Jožef Kaltenbacher od 2. polka deželnih strelcev je bil pozneje najden mrtev. Kaltenbacherjevo truplo je ležalo na hrbtu, roki sta bili zvezani križem z vrvjo. V prsih je bil konstatiran bodljaj z bajonetom. Pri zdravniškem ogledovanju mrliča so bile nadalje dognane rane, ki so prihajale dozdevno od davljenja in borenja. Po zdravniški sodbi je bila rana od bajoneta brezpogojno smrtna in taka, da je morala nastopiti smrt takoj po zadobljeni rani. Ni misliti, da bi bil Kaltenbacher zvezan šele potem, ko je bil zaboden, pač pa govore vse okoliščine zato, da se je Kaltenbacher, zelo močan mož, vrgel na sovražnika brez orožja, da je bil premagan in zvezan in šele potem, ko se ni mogel več braniti, dobil sunek z bajonetom v prsi. V potrjenje tega bodi še pripomnjeno, da je lastna patrolja, ki je bila 28. avgusta napadena, dan poprej iznenadila Italijane pri Tiarni di Sotto, pri čemer so bili štirje Italijani ubiti in eden hudo ranjen. Po tem bi bil umor podlovca Jožefa Kaltenbacherja nečloveško maščevanje.

Poročila italijanskega generalnega štaba.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: 10. september. Na celi bojni črti se nadaljujejo manjše praske vsled napadalnega delovanja naših poizvedovalnih oddelkov in vsled nenadnih napadov, ki jih poizkuša sovražnik posebno po noči proti našim naprej pomaknjenim postojankam. Korajža in energija naših čet pri napadih, njihova neutrudljiva čuječnost in trdovratnost odločneje povsod take spopade nam v prid. Tako je bilo pri bojih na Nagleršpicu (3246 m) v zgornji Val Telina, pri Malga Val Piana, v zgornji Val Calamento (Val Sugana), na prelazu Sentinella (v Sextental), kjer so bili zavzeti sovražni okopi in razrušena kritja z oklopi; na Kreuzbergovem sedlu, ob zgornjem Butu in slednjič severno-vzhodno od Stua di Ramaz ob zgornjem Chiazzo. Večjega pomena je bila akcija, ki jo je napravil sovražnik 9. t. m. zjutraj proti naši postojanki na Kastreinspitze severno od Monte Cregnedul v Seebachtal. Po daljši artiljerijski pripravi so sovražni oddelki s podporo strojnopuškinih oddelkov energično napadli, pa bili so vrženi nazaj. Na planoti na Krasu je spretno napredovanje naših povzročilo manjše umikanje sovražnika, ki je pustil tam orožje, municijo in drug vojni materijal. Tudi včeraj je bilo na vesinah Monte San Michele zaplenjenih nekaj sto avstrijskih pušk, telefoni in drugo opremno orodje. Sovražna letala so še vedno poizkušala na različnih mestih z nenadnimi napadi. Dne 6. t. m. so bile vržene bombe na San Georgio, Bagni di Sella v dolini Maggio in Gra-dež, pa brez škode.

„Hndičeve puške.“

Dunaj, 12. septembra. (Kor. ur.) Iz vojneporočevalskega stana:

„Tiratore Italiano“ poroča: Vplenili smo avstrijsko puško, ki je imela na cevi optičen

aparati, ki omogočajo po nekem sistemu prizem, da se pitegne iz daljave kak določen cilj pred vizir tako, da ga je lahko zadeti. S to novo hudičevno pomočjo streljajo nam sovražniki v prvi vrsti naše oficirje. Mi se ne poslužujemo ne takega, ne enakega drugega vojnepripravnega orožja, kakor bomb z vdušljivim plinom in pušk z eksplozivnim strelom. Mi bi mogli v okvirju mednarodnega prava to vračati tako, da bi pri vseh četah osnovali posebne elitne strelske skupine, ki bi imele samo nalogo, streljati na oficirje in na morebitna letala.

Italijanski list, kateri označa za dolge distance sploh običajno daljnogledno cev za cilje kot nedopustno vojno sredstvo, pozablja ali namenoma ali iz nevednosti, da tak daljnogled res olajšuje merjenje na daljšo distanco, ali da ne nadomesti mirne roke. — Ako se to cev proglašuje za nedopustno za vojno, potem bi se smelo dvomiti, ali so dopustna tudi očala in to bi moglo vesti do tega, da razlika v vidu posameznih strelcev je v protislovju z določbami mednarodnega prava. Da divja ljudstva optičen instrument smatrajo za hudičevno delo, to se je lahko zgodilo, med kulturnimi narodi prednačijo v tem pogledu Italijani.

Laški odrešenci.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Poročila iz Švice povedo, da je od avstrijskih iredentovcev, ki so ob izbruhu vojne zbežali v Italijo, zelo veliko, ki imajo za to sredstva, obrnilo Italiji zopet hrbet in se jih preselilo v Švico, ker se jih v Italiji sili vstopiti v italijansko armado, oziroma opravljati vojno službo. Ti junaki so prišli pač z dežja pod kap.

Prezgodaj, signori Italijani!

„Secolo“ poroča, da so bila kar naenkrat ustavljena popravljalna dela v novi sejni dvorani v parlamentu na Monte Citorio in sicer zato, da se v središču dvorane nasproti sedežu predsednika napravijo sedeži za poslance iz Trsta in Tridenta.

Francoska kolonialna armada.

„Petit Parisien“ poroča: Poslanec Pierre-masse bo v zbornici vložil zakonski načrt glede sestave kolonialne armade in njene organizacije v kolonijah. List ceni število te armade že za prihodnjo spomlad na 700.000 mož.

Med Serethom in Zbručcem.

Zadnji boji se bijejo na galiških tleh. Med Serethom in Zbručcem še vise Rusi, par dni še mogoče in Galicija je zopet vsa naša.

Včeraj sem imel priliko, opazovati iz bližine prizor velike žaloigre, ki jo igrajo sedaj narodi med sabo. Vedel sem za minuto, kedaj začnejo naši z napadom; seveda par ur poprej strelja artiljerija, da napravi med sovražniki strah in nered.

Čakal sem na desni strani Seretha, kjer je breg nekoliko višji, tako da sem imel velik pregled. Komaj se prikažejo naši, že vidim nekaj Rusov bežati iz okopov. Enega ubežnika sem posebej zasledoval; bežal je nazaj, postal, obrnil se na levo, potem na desno, kakor preplašen zajec. Naenkrat blisk, dim in tresk — ravno pred njim je udarila granata. Zasmilil se mi je celó sovražnik in gledal sem, če ga bom videl bežati dalje, ko se razžene dim. Ni se dvignil več. A že so bežale cele vrste. Šrapneli in granate so treskale med Ruse, da so se valjali celi kupi po tleh.

Opazoval sem brez posebnega usmiljenja. Prej pri posamezniku seveda, ker sem se pečal nekaj trenutkov samo z njim, a kar gre v splošnost, nas ne gane več v isti meri.

Čudno je, na kak priprost način delamo ujetnike. Posamezni se še brani; ko pa pridejo naši v bližino, poskačejo Rusi brez pušk iz okopov in se udajo. Zelo morajo že biti demoralizirani. Neki ujet ruski praporščak se je izrazil: „Ujet biti je seveda žalostno, a pri življenju ostati tudi ni slabo.“

Pri naših fantih je stvar drugačna; kadar pride sovražnik v tako bližino, ko se Rusi že začnejo udajati, prične se pri naših šele glavni odpor. Strelji iz pušk in strojnih pušk, kakor da bi pršela toča po bakrenih kotlih — in napad je navadno odbit, ali pa se začnejo še rokavhati.

Neki ruski ujetnik se je sicer izustil, mogoče se je hotel samo oprati, ker je prišel neranjen v ujetništvo, da imajo sedaj Rusi ukaz, kjer je stvar opasna in odpor brezuspešen, naj se takoj udajo. Hotel sem šteti, ali vsaj ceniti število ujetnikov. Cenil sem na tisoč. Zvečer so mi pravili, da je bilo ujetih nad 4000 Rusov. Oficielne številke še ne vem.

Bitka se je oddaljevala; Rusi so še vedno bežali, naši za njim in nisem mogel več zasledovati posameznosti.

Vračal sem se v svoje stanovanje, ves navdušen nad uspehi naših in sklenil sem stvar napisati za „Mir“. Zdaj, ko to pišem, uvidevam, kako vsakdanja, priprosta epizoda je to v veliki borbi; samo zame nekoliko bolj zanimiva, ker sem jo doživel čisto iz bližine.

Kako z veseljem in navdušenjem nas pozdravljajo ljudje, ker so vendar rešeni ruskih krutosti. Ker nimajo drugega, delijo med vojake kuhana jajca, ki celo zelo dobro teknejo praznemu želodcu. Pa so res dobri ljudje tukaj. Hotel sem si privoščiti kuro. Vprašam kmetico, ali mi jo proda. Takoj mi ujame eno, a denarja se brani z obema rokama: „Kar mi je še ostalo, hočem dati avstrijskim vojakom, samo da so nas rešili Rusov.“ Nesla mi je kuro naravnost v stanovanje in mi je še obljubila prinesiti raco.

Ko so se Rusi začeli umikati, so že govorili, da je mesto zopet v naših rokah. Pa tedaj še ni bilo, zavzeli smo par dni pozneje, menda 6. septembra.

Vojne novice zvemo še precej hitro; navadno še isti dan, telefoničnim putem. Ko sem bil še na Rusko-Poljskem, pod nemškim nadpoveljstvom, dobivali smo celo takozvane „Funkensprüche“.

treba jih je občudovati, tako brezhbno funkcijonira pri njih ves bojni aparat, kakor solidno narejena ura, treba jo je samo naviti.

Za danes dosti, a pišem kmalu zopet.

f. s.

Z Balkana.

Bolgarija se je odločila!

Sovražne si sile so se merile na dvojnem bojišču, z orožjem na bojnem polju in z diplomatskim pogajanjem v Bolgariji. Bolgarija je bila predvsem tista sila na Balkanu, ki so jo skušale pridobiti četverozeve na eni in centralni državi na drugi strani. Vse vojskujoče države so si v svesti, da je poseg Bolgarije v svetovno vojno z vsemi posledicami vred, stratežičnimi in političnimi, velikega, morda celo odločilnega pomena. Četverozeve je v tem diplomatskem boju imela zase prednost, da je bolgarsko ljudstvo po svoji večini za Ruse; mnogi, ki sodijo v tem oziru narobe, in teh je v naši državi menda večina, se motijo. V Bolgarskem ljudstvu živi spomin na rusko-turške boje, v katerih je bil bolgarski narod osvobojen. Vrhtega veže Bolgare z Rusi pravoslavna vera.

Drugače pa je pri večini bolgarske inteligence, ki ne more pozabiti, da je Rusija po prvi balkanski vojni stala na strani Srbije in Grčije in da je vsled tega po drugi balkanski vojni Bolgarija izgubila zopet velik del pridobljenih uspehov v prvi balkanski vojni.

Bolgarsko razumništvo je vsled tega po izbruhu svetovne vojne vse svoje simpatije, ki jih je prej kdaj gojilo do Rusije, zapostavilo in postavilo načelo: Bolgarija, glej edino-le nase. Prej so te opeharili, sedaj pa se ne daj več!

Tudi Rusom prijazna stranka je imela med bolgarsko inteligenco močno stranko, ki se je pa začela kršiti in krčiti, ko je nasproti bolgarskim zahtevam po Macedoniji ostala Srbija trda in neizprosna in se četverozeve ni posrečilo omajati Srbije v njenem sklepu.

Ko je bolgarska vlada videla, da Srbija privoli le v neko popravo dosedanje bolgarsko-srbske meje, je storila odločen korak in podpisala turško-bolgarsko pogodbo, po kateri se ob Tundži in Marici izpremeni turško-bolgarska meja v prid Bolgariji in pride Karaagač na zapadni strani Odrina v bolgarsko posest.

Tako se je Bolgarija odločila, v trenutku, ko se je končna zmaga začela očitno obračati na stran centralnih sil. Najbrž je bila sedanja bolgarska vlada že prej za to odločena, pa vsled prejšnjega, še nejasnega položaja na bojišču ni mogla storiti tega koraka, pri čemer je vendar še upala, da dobi Macedonijo brez meča, brez izgub.

Z odločitvijo v Bolgariji je Romunija potisnjena v sitno stališče. Romunija je nasproti nam držala in povdarjala svoje strogo nevtralnost stališče in ni pustila prevoza municije in orožja za Turčijo, pa tudi žita ni pustila preko naše meje; pač pa je ves čas pustila prevažati municijo in orožje iz Rusije v Srbijo. To je bila dvojne vrste nevtraliteta; iz Nemčije je došla vest, da se je Romunija zavezala četverozevi,

Iz Bukarešte se poroča, da je Filipescu, vplivna politična oseba v Romuniji, v „Époci“ objavil članek, v katerem priznava, da se je zavezal četverozevi. Vsak naj vzame na znanje, pravi članek, da se je dežela zapisala četverozevi. To je resnica. Zdaj je vendar prišel čas, da mora ministrski predsednik igrati z odkritimi kartami.

Toda sedaj ima Romunija v boku, če se zgane, Bolgarijo, ki hoče nazaj Dobrudžo.

Kaj pa Grčija? Zdi se, da so se razmere med Bolgarijo in Grčijo zboljšale, le to vznemirja Grke, da bi dobili Bolgari Bitolj, kjer nimajo Grki zavarovane meje in bi bila Novo-Grčija od Bolgarije vedno ogrožena. Brezpogojno pa Grčija ne stoji na strani Srbije v macedonskem vprašanju, ampak bo gledala tudi le na svojo korist. Tako se vidi, da je naenkrat s turško-bolgarsko pogodbo nastal na Balkanu izpremenjen položaj, o katerem je pa težko presoditi, kako da se bo končno razvil.

Z Balkana je prihajalo v našo javnost prej malo poročil, a iz sedanjih dogodkov na Balkanu se da sklepati, zakaj da Srbi kljub pritisku od strani četverozeve niso marali nobene ofenzive proti nam. Vedeli so najbrž, kako da se bode odločevala končna usoda Macedonije, za katero se je vnela druga balkanska vojna, in za ta trenotek niso hoteli biti še bolj oslabljeni, kakor so po prvi naši ofenzivi proti Srbiji.

Vpoklici na Grškem.

Monakovo, 14. sept. Reuterjev urad poroča iz uradnega grškega vira, da so bili vsi armadni in mornariški častniki, ki imajo poslanska opravila v inozemstvu, poklicani nazaj v Atene.

Bolgarski napadi proti Srbiji in Grčiji.

Kolin, 14. sept. Po „Secolu“ se pripisuje nekemu članku v bolgarskem vladnem organu „Narodni Prava“ velika važnost, ker hudo napada Srbijo in Grško. Bolgarska vlada, se glasi v članku, hoče za vsako ceno uresničiti narodne ideale.

Raznoterosti iz vojne.

Dve italijanski zastavi na zvoniku v Pontablju.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Neka patrolja je dne 5. septembra zapazila na zvoniku v Pontablju dve italijanski trobojnici. Poveljnik patrolje je poslal tri prostovoljce, ki so sneli ti zastavi, kateri ste bili po svoji velikosti in obliki, kakor po grbu popolnoma enaki italijanski vojni zastavi, torej najbrž erarični zastavi. Hrabri patroljci so bili predlagani v odlikovanje s hrabrostnimi kolajnami in razen tega obdarovani od armadnega poveljstva s 100 K. Poveljnik italijanske patrolje, ki je ti zastavi razobesila v noči na 5. septembra, je najbrž tisti, ki je 5. t. m. v boju z eno naših poljskih patrolj padel. Tudi 9. septembra ste bili od neke patrolje na pontabeljskem zvoniku dve na novo razobešeni zastavi sneti.

Kako je umrl Pégoud.

O zračnem boju znamenitega francoskega letalca Pégouda z nekim nemškim letalcem je „Tyd“ objavila tole poročilo: Pégoud je zjutraj zgodaj poletel na poizvedovanje in se je ob desetih vrnil nazaj na letališče pri Belfortu. Tedaj je prišlo telefonično poročilo, da so videli nekega nemškega letalca, ki je letel v smeri proti mestu. Pégoud je sklenil, da se takoj zopet dvigne. Kmalu so opazili oba stroja v bojni oddaljenosti krožiti nad trdnjavo. Letalca sta se obkroževala in vsak je iskal priložnost za streljanje. Ker je bilo nebo jasno, je bilo mogoče iz jarkov opazovati razvoj boja. Pégoud je začel prvi streljati in je kmalu porabil svoje patrone, ne da bi bil zadel nasprotnika. Da bi svojo strojno puško nanovo nabil, je napravil velik lok in je bil v precejšnji oddaljenosti od nemškega letalca. Ta je porabil ugodno priložnost. Predno je Pégoud nabil, se je dvignil v višino, tako da je bil njegov stroj na strani nad Pégoudovim strojem. Spodaj se je slišalo klepetanje strojne puške in videlo Pégoudov stroj naenkrat omahovati. Potem je v hitrem padcu padel na zemljo, kjer se je popolnoma razdrobil. Ko so vojaki prihiteli, so našli Pégouda mrtvega, pa brez sledov od padca. Zdravnik je dognal, da je bil Pégoud zadet v srčno žilo in je bil takoj mrtev.

Dnevne vesti.

Zlatomašniku Janezu Šusterju.

Preblagi, mili jubilar!
Zemljanom Ti si vedno rad
zacepil mnogo ran skrbno.
Vsa srca Ti udana so,
kar šteje krasni ta jih kraj.

Čarobno zmirom lesketa
miloba nežnega srca
iz modrih Tvojih se oči.
Ohrani Bog Te mnogo dni,
preblagi, mili jubilar.

ME.

Velik in odličen prijatelj Slovencev — umrl. V Veliki Bistrici ob Olomucu je umrl mladi in nadarjeni češki pisatelj Rudolf Linhart (rojen 1883 v Lohoticah ob Holeševem). Pokojnik se je udeležil kot bogoslovec II. katoliškega shoda v Ljubljani. Ko je po shodu obiskal župnika Meška v Št. Danielu, je bil ves navdušen od ljubeznivosti ljubljancanov in ves prevzet od prirodnih krasot naših dežel. Vedno je ponavljal: „Najrajši bi ostal kar tukaj!“ Umrl je bil mož mnogostranske izobrazbe in obsežnega obzorja. Obvladal je slovenski, hrvaški, ruski, španski in francoski jezik, v zadnjih časih se je pridno učil poljščine. Iz vseh teh jezikov in iz nemščine je mnogo prevajal. Iz španščine je prevedel glasovito „Življenje sv. Terezije“ in njene spise, iz francosčine Pavla Bourgeta „Razporoko“, iz slovenščine, ki jo je posebno ljubil, Finžgarjev roman „Pod svobodnim solncem“, Meškovo knjigo „Ob tihih večerih“ in dolgo vrsto Meškovih ertic, ki so njegovi poetični duši in nežnemu srcu posebno ugajale. Iz vseh naših pesnikov, tudi najmlajših, je prevajal, in je mnogo teh pesmi še v rokopisu. Gotovo prej ali slej zagledajo beli dan, ker jih hrani vrli prijatelj Slovencev, urednik „Našince“ v Olomucu, gosp. Zamykal. O slovenski literaturi je vsako leto napisal obširen, zelo stvaren, a tudi simpatičen pregled. Njegove izvirne pesmi in kritični spisi, ki so na Češkem zbuvali veliko pozornost, se odlikujejo po veliki resnosti, globokosti misli in krasnem jeziku. Pri vsem svojem obširnem znanju in obsežnem javnem delovanju pa je bil rajni Rudolf tako res svetopisemsko skromen in ponižen, da ga je človek že zaradi teh dandanes tako redkih čednosti moral rad imeti. Pokosila ga je jetika, pač posledica neumornega dela! Naj počiva mladi učenjak in pesnik v miru! Slovenci mu ohranimo kot enemu najbolj navdušenih naših prijateljev med Čehi hvaležen spomin.

Začetek gimnazijskega pouka. Ponk na celovški gimnaziji se prične v četrtek, 23. septembra. Dijaki, ki pridejo iz morda okuženih krajev, morajo to pri vpisovanju vestno navesti in prinesiti s seboj zdravniško spričevalo. Sprejemni izpit se vrši 20. septembra, pismeni ob 9. uri dop. in ustmeni ob 3. uri pop. Vpisovanje za vstop v prvi razred 19. septembra med 9. in 12. uro, ali 20. septembra med 8. in 9. uro v ravnateljski pisarni v gimnazijskem poslopju. Vpisovanje za druge dijake od 2. do 8. razreda se vrši 20. in 21. septembra.

Junaške smrti je umrl ob besarabski meji rezervni poročnik Avgust Trojanšek. Dne 30. avgusta ga je zadela krogla v prsi in je bil takoj mrtev. Pokopal ga je na bojišču slovenski vojni kurat Jernej Hafner. Trojanšek je bil še mlad mož in v mirnem času višji poštni uradnik pri poštne ravnateljstvu v Trstu. Rajni junak je bil izboren uradnik in značajan in delaven narodnjak.

Domobranci dobé zastave. C. kr. domobranstvo dobi po končani vojni zastave, kakor jih imajo sedaj čete c. in kr. armade, ker so se domobranci ves čas vojne izborni, nad vse hrabro držali.

Cesarjevo pohvalno priznanje je prejel nadporočnik v rez. Milan Zemljič pri 4. domobr. pp.

„Proč od Rima.“ Iz katoliške cerkve je izstopila v Celovcu l. 1897. rojena kuharica Katarina Herzele.

Srebrne krone. Nekateri časniki so poročali, da namerava vlada iz prometa vzeti dosedanje srebrne krone in uvesti nove. Dr. Steinwender poroča, da je na merodajnem mestu poizvedel, da na to vlada niti ne misli.

Iz ruskega ujetništva je pisal jurist Adolf Muri, doma iz Jezerskega. Bil je ujet v bojih ob Dnjestrju 15. julija. Sedaj se nahaja v Harkovu, kakor piše, zdrav in zadovoljen.

Vpoklic 43- do 50letnih. Vojni minister je rekel deželnemu glavarju gornjeavstrijskemu, da se, če bo le mogoče, odloži vpoklic 43- do 50letnih od 15. oktobra na 15. november in da ne bodo vpoklicani vsi naenkrat, nego v oddelkih, in sicer najprej 43- do 46letni.

Kolera. Dne 12. septembra se je primeril en slučaj kolere v Feldbachu na Štajerskem in devet slučajev v Ljubljani.

V Trstu in Gorici se danes sliši skoro izključno edinole slovenska govornica. Drugi so odšli. To je pač najboljši dokaz, kdo da je v teh mestih pravi domači element.

Vojnih ujetnikov se ne dobi več za delo. Uradno se poroča, da se vojnih ujetnikov ne daje več za delo. Kdaj da se bodo vojni ujetniki zopet oddajali, se bo pravočasno razglasilo. Radi tega so vse tozadevne prošnje brezuspešne. Omenja se, da se rokodelcev-ujetnikov tudi pozneje na noben način ne bo oddajalo.

Italijanska posestva v državnem varstvu. Pod državno nadzorstvo so postavljena sledeča italijanska posestva: Veleposestvo Paternion, obrati italijanskih tvrdk iz kraljestva Fratelli

Feltrinelli, Augustino Scarpa, Giuseppe & Giulio Fiorazzo. Vse te tvrdke se nahajajo v Beljaku.

Dopisovanje z našimi vojnimi ujetniki. Razne izkušnje kažejo, da ruska in srbska cenzura naše korespondence z našimi vojnimi ujetniki istim ne izroča, ampak jo uničuje. V interesu piscev se opozarja, da imajo kar mogoče kratke, jasno in razločno pisane karte še največ upanja, da se dostavijo naslovljencem.

O junaštvu kadeta Žige Kastnerja poroča v „Slovincu“ slovenski vojni kurat Leop. Turšič: Kmalu zjutraj se je raznesla novica o drznem in junaškem činu kadeta Žige Kastnerja, koroškega Slovence, učitelja po poklicu. S štiridesetimi možmi se je prejšnji večer odpravil na patroljo, za katero se je prostovoljno javil. Neusmiljeno ga je obdelovala sovražna artiljerija, in vse je mislilo, da je Žiga z vsem svojim moštvom izgubljen. A potuhnil se je v visoko travo in čakal ugodnega trenutka. Po noči se je s svojimi možmi oprezno priplazil do žičnih ovir in udril v sovražno postojanko. Skrbelo je poveljnika stotnije, ko Žige od nobene strani ni bilo, a v največje začudenje in veselje dobi obvestilo: „Vdrl v sovražno postojanko; plen, kolikor sem ga zajel, takoj pošljem.“ In res je kmalu prihacalo proti našim postojankam kakih 30 Rusov. Kastner pa je s svojimi možmi drvil dalje in se je šele tisti večer pridružil ostali prodirajoči stotnji.

Dražbenim potom bo v kratkem prodan Šentjanški premogovnik na Dolenjskem, obstoječ iz 48 rudniških parcel, 181 prostosledov, 100 oralov zemljišč, 14 hiš itd. popolnoma urejen in v prometu. Cenilna svota znaša K 1,858.278— in najnižji ponudek, pod katerim ne more biti prodan, samo K 619.426—. Premog, vsaj v globočini, šteje k rujavemu, toda boljše vrste premogu, ter ga je v izobilju na sto in sto leta dovolj.

izborna se je obnosila za vojake v vojski in aplah za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, influenci, prsi, vratni in boleših v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capicel compos.

Nadomestilo za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kron. — 25, 1'00, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatnem lovu“, Praga, I., Elizabetina cesta 5.

Dnevno raspošiljanje.

Domače zdravilo. Kdor trpi na krčih, nevrasteniji, brezspanju, bolečinah in nervoznem vznemirjevanju, naj poizkusi domače zdravilo Ganglional. Caj iz krvotvornih, krepičnih, vodo odganjajočih in žolčni tok pospešujočih in vetrove odpravljajočih vegetabilij napravljen, ki ne vsebuje nobenih narkotik. Dobiva se ta čaj pri lekarnarju in c. in kr. dvornem dobavitelju Juliju Bittner v Reichenau, Nižje Avstrijsko, proti vpošiljati 3 K franko.

Djekše. (Razno.) V vojski v Galiciji sta padla junaške smrti dva vrla fanta iz Djekš. Bila sta to Lesjakov Jakob Kitz, ustreljen s šrapnelom v trebuh, in Sopotnikov Mihael Eichwalder, zadet od šrapnelovega kosa v glavo. Gotovo že oba v nebesih podpirata naše prošnje za srečno zmago in ljubi mir. Kaki trije so ujeti, nekaj se jih pogreša, večinoma so pa še zdravi in veseli in redno pošiljajo pozdrave z obeh bojišč. Kramarjev Lorenc Mesner je dobil tudi že srebrno hrabrostno svetinjo. — Zapustili so nas kaplan g. Karol Marášek. Bili so šele štiri mesece na Djekšah, pa so nam postali popolnoma domači. Želimo, da bi na svoji novi postaji kot kaplan v Črni uspešno delovali ter se zdravi in veseli večkrat spominjali na nas visoke Djekšarje. — Družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa v Celovcu je na prošnjo gospoda župnika darovala za cerkev v Kneži novo belo mašno obleko za nedelje in praznike. S tem lepim darom je družba odpomogla res občutni potrebi. Bog obilno povrni blagim darovalcem.

Želinje pri Velikovecu. (Krajevni shod Marijinih družb). Na Malo Gospojnico so priredile Marijine družbe šent rupertska, tinjska in želinjska na Želinjah krajevni shod. Bil je to prelep dan za vso želinjsko okolico. Že dopoldne je bilo prav slovesno. Cerkev je bila okrašena z venci in cvetjem in napolnjena do zadnjega kotička. Med prvo sv. mašo je pristopilo k sv. obhajilu nad 60 ljudi, družbenic in drugih. Pridiga domačega gospoda se je glasila: Starši, učite svojo mladino častiti, ljubiti in posnemati Marijo! Drugo sv. mašo je pel č. g. dr. Arnejc, vodja slovenskih Marijinih družb v škofiji. — Pravo nedeljsko veselje pa je zavladalo popoldne. Prišle so družbe

nice iz Tinj in Št. Ruperta in vse skupaj, gotovo nad 60, so med petjem Marijinih pesmi stopale v cerkev. In zdaj je nastopil č. g. dr. Arnejc in govoril družbenicam in mnogobrojno zbranim drugim vernikom o veselju in o dobrih sadovih Marijinih družb, kakor še take pridige nismo slišali na Želinjah. Marijina družba je blagor za posameznika, za stariše in za celo okolico. Bog pa blagoslovi častitega gospoda govornika, rečemo mi, in ga tudi zanaprej razsvetljuj in mu polagaj prave besede na jezik, da bo še dolgo, dolgo let mogel govoriti v blagor Marijinih družb, kakor je na Želinjah! Po petih litanijah smo se zbrali v župnišču in nastopale so družbenice druga za drugo: Domača Nežika Kasl z deklamacijo (pozdrav), Marijana Miglar iz Tinj s prelepim govorom o srčnosti, ki jo je treba Marijini hčeri, da premaga vsa nasprotovanja drugih in lastno popačeno voljo. Nadalje šent rupertska Marija Mesner, kako se ravno v Marijini družbi more najlažje napredovati v čednostih, in Nežika Juh o delu v odsekih. Toliko prekrasnih misli in lepih navduševalnih besed! In to od priprostih kmečkih deklic! Da, to stori Marijina družba! In zopet je nastopil č. g. dr. Arnejc in po samo njemu lastnem načinu resno-šaljivo polagal na srce skrb in ljubezen za zapuščene bolnike in sploh ljubezen do težavnega truda, kar stori človeka šele prav zadovoljnega. — Zares bil je to dan Gospodov in Marijin! Daj, mili Bog, da bi vse obrodilo stoteri sad! Zlasti pa, da bi okrepcalo našo družbo — 16 družbenic in 10 kandidatinj — da bi se razrasla in postala prav čvrsta v blagor vsej okolici!

Velikovec. (Naši fantje v vojski.) Člani „Lipe“, ki so nas v mirnih časih kratkočasili s petjem in tamburanjem, so odrinili zapored pod orožje. Posebno se je izkazal med njim g. Janko Čarf, sin tukajšnjega posestnika-rodoljuba Jurija Čarf, na južnem bojišču in prejel v priznanje izredne hrabrosti in junaštva pred izdajalskim sovragom veliko srebrno svetinjo, katero mu je v nedeljo, dne 29. avg. t. l., gosp. dvorni svetnik Mayrhofer na slovesen način pritrtil na prsi. Ob povratku iz bolnišnice k svojemu polku poslal nam je razglednico s sledečimi vrsticami:

„Mati Slovenija, Tvoji ljubavi
Orel junaško klanja srce;
Narod slovenski, k nesmrtni slavi
Tvoji — se naše sile bore.“

Narodne pozdrave Vaš J. Č.

Čast Vam, junaki, in na svidenje po slavno zadobljeni zmagi pod senco naše „Lipe!“

Šmihel pri Piiberku. († Janez Žagar.) Dne 6. t. m. smo položili k zadnjemu počitku pd. Biclnovih očeta iz bistriških Rut. Na poslednjem potu so ga spremljali štiri duhovniki, in veliko število ljudstva, ki se je udeležilo pogreba, je pokazalo, kako so bili rajni Biclnovi oče pri vseh priljubljeni. Pa kako tudi ne, saj smo položili v hladni grob moža stare korenine; značaj od nog do glave, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Ta mož je razumel, kaj se pravi ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe. Sam ni imel lastnih otrok, zato je živel takorekoč le za druge. Uboge male sirote so mu bile najbolj pri srcu. 96 otrokom je bil krstni, oziroma birmski boter in vse je izdatno podpiral; njegova hiša je bila odprta vsem, ki so potrebovali njegove pomoči. Dvema novomašnikoma je nadomestoval očeta, ki se ga bosta gotovo vedno spominjala pri najsvetejši daritvi. Že pred par leti je prepustil svoje posestvo mlajši moči, toda vojna dolžnost je poklicala mladega gospodarja od pluga na bojno polje in stari oče, v svesti si, da potrebuje domovina v teh težkih časih dobrih gospodarjev, so prijeli zopet za plug in motiko in v izvrševanju svojega poklica jih je dobri Bog poklical k sebi v boljše življenje in gotovo so slišali pri prestopu večnega praga besede Zveličarjeve: „Pridi, izvoljeni, v nebeško kraljestvo, ker lačen sem bil in si me nasitil, nag sem bil in si me oblekel...“ Mi pa si ohranimo Biclnovih očeta v blagodejnem spominu in molitvi in

postavimo spomin mu tak,
da njemu bode vsak enak,

kakor so rekli č. g. prof. Hutter v nagrobnem govoru.

Marija na Zili. (Naši v vojski.) Iz naše fare jih je padlo v vojski oziroma umrlo v bolnišnicah pet, za šestega, Droleja, ne vemo še gotovo. Že pozimi je umrl za legarjem v Sibiriji Rupert Poglič. V Delahu v Dravski dolini je umrl v bolnišnici 20. julija Tomaž Unterveger iz Blač, ranjen na laški meji. V bolnišnici v Krakovu je umrl 15. avgusta čisto mlad priden fant, Janez Sablatnik iz Drobolj. Odrezali so mu nogo, a je bil že preslab. 27. avgusta je bil ob Dnjestrju smrtno ranjen zelo dober fant, triindvajsetletni Janez Markovic iz Poddobrave, cerkven pevec. Umrl je 30. avgusta. Gosp. vojni kurat Jernej Hafner in gosp. oberst

Hubinger pišeta, da se je zgledno pripravil na smrt. Bil je korporal. Na laški meji je padel v prepad kmet Janez Uršič iz Drobolj p. d. Švaj. Granata mu je odtrgala telečnjak, on pa je v strahu padel čez skalo. Bog bodi vsem milosten sodnik! — Na Ruskem, v Sibiriji, je iz naše fare kakih 20 ujetnikov. Dal Bog, da bi se srečno vrnili! In kmalu!

Marija na Zili. (Utopljenec.) Zila je naplavila tukaj nekega mrliča moškega spola, oblečenega samo v spodnje hlače. Ker je bil že popolnoma razjeden, je moral ležati že dalje časa v vodi. 11. septembra je bil tunkaj pokopan.

Djekše. (Požar.) Ko so v nedeljo, 12. septembra, bili Luknarjevi v Kneži skoraj vsi v cerkvi v Št. Lambertu, je doma začelo goreti. Zgorelo je vse poslopje in vsa oprava, obleka in živež ter štiri svinje. Z največjo nevarnostjo se je še posrečilo, rešiti ostalo živino. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Nekoliko se sumiči tuje delavske otroke. Zavarovalnina je nizka. Ubogi ljudje.

V življenjskem interesu naše države. Vojni kurat Jernej Hafner poroča z bojišča: Ker nas je Bog ustvaril kot Slovence — in ni se nam treba sramovati tega zdaj, ko prelijamo kri za dom in cesarja — radi posebno o naših kaj slišimo. Zato tudi jaz ne smem zamolčati, kar vidim in slišim tukaj o slovenskih oddelkih. — Dvakrat so me povabili častniki mariborskega dragonskega polka pokopavat padle dragonce. Obakrat so tovariši padlih priredili tako vzoren, prisrčno žalosten pogreb, kakor ga v vojni še nisem videl in ne bi pričakoval. Tudi grobovi padlih, na vaškem pokopališču pokopanih, so neprimerno lepi kakor najlepši civilni grobovi. Ne le sveže cvetlice, okusno sestavljene črte iz kosov topniških izstrelkov, tu in tam celo lepa kamnita plošča z vdolbenim napisom, pri pogrebu navzoči mnogi častniki, oddelek tovarišev iz bojne črte, prisrčni poslovljeni govor poveljnika, ginljivo zapeta nagrobna kvarteta („Danes na ponosnih konjih še, jutri v hladnem grobu že“), pri kosilu pa enoglasna hvala dragoncev (povečini Slovencev iz Kranjske, Štajerske in Koroške) od strani njihovih predstojnikov, skoro samo višjih plemenitašev. Torej: slovenski dragonarji delajo narodu čast in služijo cesarju junaško in zvesto na bojnem polju, dasi se vojskujejo večinoma le peš. — Pred kratkim smo čuli, kako so se odlikovali polki 27., 47., 87. (Štajerci), ki so pregnali nasprotnika iz njegovih zadnjih gnezd tostran Dnjestra. Tudi o slovenskem vojaštvu teh polkov mi je silno pohvalno pripovedoval višji častnik čine, ki so njim v čast, celemu narodu pa v ponos.

Pri 17. pp., kjer so zbrani Janezi iz Kranjske dežele skupaj v eno procesijo, ki roma vedno na najnevarnejše točke in povsod naredi, kar se od nje pričakuje, je priznana večina Slovencev, če tudi je sedaj tam veliko Nemcev. Kaj delajo in kako ti delajo, to se bere večkrat v „Slovenca“ in to se da uganiti iz pisem bivšega polkovnika Stillfrieda, ki so prišla pred kratkim v javnost. Tudi o „zimarjih“ s Koroškega, kjer je zdaj skoro polovica Slovencev, se berejo imenitne stvari. Kamor jih postavijo, tam stoje, in kamor jih pošljejo, tja pridejo. Prehod tega polka pred enim mesecem čez Dnjester je švicarski ataše, ki je bil ves čas navzoč, imenoval največji junaški čin, kar jih je v celoletni vojni opazil. O teh sem marsikaj videl in iz prvega vira mnogo slišal, o drugih bodo in so že govorili drugi. Vsi skupaj pa, kar je slovenskih oddelkov, se obnašajo v vojni tako, da se mora priznati: ta majhni narod zasluži, da živi in da dostojno živi in raste, ker je to v življenjskem interesu naše države.

Predpisi za potovanje po vojnem ozemlju.

Legitimacijski predpisi so se nanovo uredili; v ta namen se je razdelilo ozemlje v ožje in širše vojno ozemlje. Koroška spada v celoti v „ožje vojno ozemlje“. Za sodne okraje Köttschach, Šmohor, Trbiž in Podklošter (ter Kranjska gora na Kranjskem) so še posebne poostrene določbe. V ožje vojno ozemlje spadajo tudi Kranjsko, Primorsko, Reka z okolico in južno Tirolsko, v širše vojno ozemlje pa Štajersko, Solnograško, Hrvatsko in severno Tirolsko.

Prekoračenje „ožjega vojnega ozemlja“.

Kdor potuje iz Koroškega v širše vojno ozemlje ali iz slednjega na Koroško in torej prekorači „ožje vojno ozemlje“, mora imeti potni list s klavzulo, da je potni list „izrecno izdan za potovanje v dotično ožje vojno ozemlje ali iz istega, v okoliščinah tudi za povratek.“ Klavzula mora razen tega vsebovati izrecno pripombo, da daje potni list pravico za prekoračenje meje ožjega vojnega ozemlja le z dovoljenjem pristojnega c. in kr. poveljstva in se le s tem dovoljenjem sme rabiti kot izkaznica v ožjem vojnem ozemlju.

Klavzula mora nadalje vsebovati namen potovanja in za dlje kot tri mesece v nobenem slučaju ne sme imeti veljave. Klavzula se sme omejiti tudi na gotove dele vojnega ozemlja. Oblast, ki izdaje potni list, oskrbi dovoljenje pristojnega vojaškega poveljstva, če se stranka s takim ne more že izkazati.

Izkaznica v „ožjem vojnem ozemlju“.

Za krajevni promet, to je za potovanje v istem okraju in v sosednih občinah je predpisano identitetno potrdilo (obrazec A). Celovec in okraj celovška okolica veljajo kot en politični okraj. Identitetno potrdilo ima veljavnost le za en mesec, po poteku tega časa pa se sme veljavnost za en nadaljni mesec podaljšati.

Za potovanje ven čez krajevni promet (torej na pr. iz enega okrajnega glavarstva v drugo, kakor iz Celovca v Velikovec) je potrebna potna legitimacija (obrazec B). Ista se izdaja le za eno gotovo progo, pač pa se sme izdajati za več voženj po isti progii. Namen potovanja se mora označiti na potni legitimaciji, ki se sme k večjemu za en mesec izdati.

Izkaznice se smejo izdajati le osebam, ki so izdajajoči oblasti ali poveljstvu znani kot vse-skozi zanesljivi in zaupanja vredni. Identitetno potrdilo smejo izdajati državne, politične in policijske oblasti bivališča (v Celovcu pri okrajnem glavarstvu, ne pri magistratu), etapna postajna poveljstva, orožniška postajna poveljstva, od politične oblasti v ta namen določeni zaupni možje v posameznih občinah.

Potno legitimacijo smejo izdajati državne, politične in policijske oblasti bivališča v sporazumu z vojaškim poveljstvom, višja vojaška poveljstva v sporazumu s kako državno, politično ali policijsko oblastjo.

Vojaške osebe, državni, dvorni in železniški uslužbenci, ki se izkažejo z uradnimi, s fotografijo in lastnoročnim podpisom opremljenimi legitimacijami, ne potrebujejo gori omenjenih izkazil.

Izkaznice za potovanje v sodne okraje Köttschach, Šmohor, Trbiž in Podklošter veljajo le, če imajo posebno privoljenje od najvišjega poveljstva na Koroškem. Oblasti, ki izdajajo izkaznice po obrazcu A in B, morajo torej poslati izkaznice najvišjemu poveljstvu na Koroškem v vidiranje.

Malo posestvo v Resnici št. 3, pol ure od Borovelj, 20 minut od Podgore, s 13 orali, od teh kakih 3 orali mladega lesa, lepa, ravna lega, z velikim hlevom za 12 goved (pripravno za begunce), z opravo in pridelki z malim naplačilom 1000 do 2000 K, se takoj proda. Vprašanja na posestnika: Jurij Trink, Celovec, Fröhlichgasse 40.

Duhovnik v p. dobi stanovanje v Golšovi na Koroškem, lepem, mirnem in zdravem kraju. Več pove dekan Fr. Mihl, Žihpolje na Koroškem.

Vinske sode, pripravne za mošt, od 80 do 300 litrov, ima na prodaj Ivan Hochmüller, Beljak, Italijanska cesta 15.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškadne hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

Voščene sveče, lepo in mirno gorljive, ne kaplajoče, stearinske sveče, steklenice, steni in olje za večno luč, kadilo in ogleje za kadičnice ter druge cerkvene potrebščine priporoča trgovina sveč **Franco Siebert,** Celovec, Stauderhaus. Razpošilja se na zunaj.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi

je morala svoj

občni zbor

preložiti na

sredo, 22. septembra 1915

ob 11. uri predpoldnem.

Dnevni red ostane, kakor je bilo naznanjeno:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

Zadružniki naj se zbora udeleže v zadostnem številu. Zborovanje se začne točno ob napovedani uri in se kmalu konča, da člani ne mude časa.

Odbor.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih odes, bradavic, trde kože ne odstrani Ría balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 1.—, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. **Kemeny, Kaschau** (Kassa), I., poštini predal 12/8, Ogrsko.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, **dobro blago in poceni.**

Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. **Komplet z ovratnim trakom** od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine **Jožefovega društva v Celovcu.**

Za obolele živce se kot domače zdravilo z uspehom rabi

Ganglional-čaj.

Ta čaj miri živce, odpravlja bolečine, pospešuje telesno moč in poživlja ter pospešuje prebavo.

Edino in le pristen se dobiva ta čaj pri o. in kr. dvornem in nadvojv. komornem dobavitelju

Julij Bittner

lekarnarju

v **Reichenau, Niže Avstrijsko.**

Ta čaj „Ganglional“ se po vpslatvi 3 kron razpošlje franko na vse kraje; po povzetju se zviša cena za 35 vin.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.